

HOTEL SØMA

Hørings svar fra Hotel SØMA

Forslag til Inatsisartutlov om turistvirksomhed

v/Indenlandsk Sømandsmission
Havnepladsen 1,1.
DK-7100 Vejle

Att.: Katrine Ødegård
Odk@nanoq.gl
isiin@nanoq.gl

Ulloq / dato maj 15, 2024
All. Nr / brev nr. EM2024/x

Afsender:
Bestyrelsesformand Erik T. Lauridsen
På vegne af Hotel SØMA og
Indenlandsk Sømandsmissionens bestyrelse
og Erik Ramballe Hansen, forretningschef
Hotel SØMA

Indledning

Hørings svar fra Hotel SØMA Nuuk, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat vedrørende forslaget til:
Inatsisartutlov om turistvirksomhed, om zoneinddeling m.v. (Turismeloven).

Hotel SØMA anerkender formålet med Turismeloven og den politiske agenda om at sikre landets turismeudvikling så det fremmer; 1) lokalforankring 2) nationaløkonomiske og samfundsmæssige hensyn 3) sikkerhedshensyn og 4) bæredygtighed. Hotel SØMA stiller sig imidlertid kritisk overfor lovforslagets meget vidtgående karakter og betragter ikke lovforslagets metoder som gavnlige for den politiske agenda, og vurderer, at turismeloven vil have en negativ effekt på samfundet, særligt vedrørende udenlandske investeringer.

Dette gør sig gældende ud fra følgende argumenter, som vil blive yderligere belyst i høringssvaret:

- Manglende indretningshensyn og gennemsigtighed
- Konkurrence/magtforvridende og for vidtgående lov
- Administrativ byrde for turistaktører

Om Hotel SØMA

Sømandsmissionen blev inviteret til Grønland af det Grønlandske Landsstyre og den Grønlandske Folkekirke i 1960'erne. Med stor lokal opbakning, støtte fra kirke og landsstyre, og med kongelig deltagelse blev det første sømandshjem åbnet i 1969.

Gennem alle årene har Sømandshjemmene haft til formål at skabe et værested bygget på kristne værdier til gavn for de lokale byer og globale søfarer. I takt med industrialiseringen og moderniseringen af søfarten er Sømandshjemmene fulgt med de forandrede behov, og senest i 2021 rebrandede kæden sig under navnet Hotel SØMA og annoncerede planer om investeringer for DKK 150 mio. i Grønland. Den første investering er igangsat i Sisimiut.

Hotel SØMA fungerer som de lokales, den erhvervsrejsendes og turistens hotel og værested, og overskuddet bruges til velfærdsarbejde (diakoni) lokalt og internationale søfarende.

HOTEL SØMA

Organisationen har grundet sin oprindelse og DNA en ejerstruktur der er forbundet med hovedorganisationen, Sømandsmissionen. Hvert hotel er fuldt skattepligtige i Grønland, og alle ansatte er ligeledes fuldt skattepligtige i Grønland.

I over 50 år har Hotel SØMA været lokalt tilstede med formålsbaseret arbejde, hvor vi blandt andet har holdt folkelige arrangementer f.eks. juleaften gratis, besøgt Ansalten og de lokale børnehjem ugentligt, afholdt børnelejre, børneklubber og ikke mindst besøgt trawlere og skibe og meget mere.

Hotel SØMA er allemandseje og et trygt spise- og værested for de lokale borgere, søfarende, håndværkere og rejsende.

Berettigede forventninger

Hotel SØMA investerer i disse år meget store beløb i markedsudvikling, udvidelser og renoveringer. Dette gør vi ud fra en forventning om at investeringerne er rentable.

Hvis Turismeloven vedtages i sin nuværende form, er vore – og andre aktører i turismebranchen - berettigede forventninger om fremtidig indtjening ændret radikalt med risici for store tab.

Manglende indretningshensyn og gennemsigthed

Påstand

Det bemærkes, at lovforslaget opstiller meget få og uklare krav og kriterier, hvilket hindrer gennemsigthed og indretning for turistvirksomhederne. Dette gør sig særligt gældende i skønsmæssige "kan"-bestemmelser.

Argument

Eksempler:

§1 stk. 4: Det er uklart, hvornår Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser, og herunder undtagelser, og for hvilke brancher dette gør sig gældende. Det anbefales at tydeliggøre, hvilke organisationer punktet gælder for, og hvilke kriterier der skal opsættes for at imødekomme kravene.

§3: Der bliver i lovforslaget så vel som i bemærkningerne ikke fulgt op på, hvilke kriterier virksomheden skal imødekomme, men primært lagt vægt på, hvem der kan få autorisationen. Det anbefales, at hele §3 genskrives med henblik på at give flest mulige gennemsigtige og objektive kriterier for opnåelse af autorisation.

§4: Det findes relevant at beskrive, hvorfor, hvornår og til hvem der kan dispenseres.

§6: Det fremgår ikke af bestemmelsen, hvornår og på hvilken baggrund disse regler kan fastsættes. Kravene bør fremgå klart og objektivt, så indtrykket af diskrimination forsvinder.

HOTEL SØMA

§8 & §9: Det fremstår uklart, hvordan bestemmelserne skal gavne turismeudviklingen, og hvis hensigten udelukkende er at have grønlandsk ejede virksomheder, findes det uklart, hvorledes disse bestemmelserne reelt imødekommer formålet? Det anbefales, at §8 & 9 udelades.

§13: Det fremgår ikke, hvilke kriterier der skal imødekommes for at opfylde kravene til bæredygtighed. Det anbefales derfor, at disse krav gøres så objektive og konkrete som muligt.

Konsekvens

Manglende konkrete og objektive krav umuliggør imødekommelse og indretning efter loven og stiller turistaktørerne i en handlingslammet position. Dette begrænser motivationen for nationale investeringer og stopper helt for udenlandske investeringer i den grønlandske turisme. Dette vil reducere turisme- og samfundsudviklingen. Desuden vil ovenstående påføre en række ufordelagtige organisatoriske og ejerstrukturelle udfordringer, som vil blive imødekommet ved aparte virksomhedsløsninger.

Konkurrence/magtforvridende og for vidtgående

Påstand

Det noteres, at Turismeloven udspringer fra koalitionsaftalen d. 4. april 2022, med baggrund fra følgende: *Turismeloven skal sikre, at landets borgere i alle henseender skal have forrang på alle fronter.* Det vurderes dog, at Turismeloven ikke primært kommer landets borgere til gavn, men derimod kanalisere betydelig magt over til Naalakkersuisut og selvstyrejede virksomheder, og forvrider magtbalancen og konkurrencen og derved reducerer markedsudviklingen.

Argument

Eksempler:

§1 stk 1 & 2: har en for vidtgående karakter.

§5 stk 2: Det bemærkes, at Naalakkersuisut kan dele private virksomhedsoplysninger med selvstyrejede selskaber (f.eks. Hotel Arctic eller Air Greenland) uden at det specificeres i hverken loven eller bemærkningerne, hvilke oplysninger der kræves. Det anbefales, at denne del udgår helt, eller forhold for indsamling og deling af oplysninger bliver konkretiseret.

I §6 bliver der henvist til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om krav til og procedure for udstedelse af autorisation, hvilket uden yderligere specifikation kan være medvirkende til ulighed og diskrimination.

§9 bidrager umiddelbart ikke til varetagelse af ligebehandlingsprincippet og fremstår protektionistisk.

HOTEL SØMA

§11: Det bemærkes, at ved 'hændelige skader' tager turistvirksomheden objektivt erstatningsansvar. Dette må betragtes som ude af proportioner at give turistvirksomheden et objektivt erstatningsansvar. Det anbefales at inddrage andre love (produktloven, købeloven, sølov, miljøloven mv.) til at betinge erstatningsansvaret.

§17: Endnu et ekstremt vidtgående tiltag at give Naalakkersuisut ret til at "begrænse færden og ophold i områder", og går på kanten af menneskerettigheder omkring bevægelsesfrihed, og det anbefales at formuleringen og præciseringen af §17 genovervejes.

Konsekvens

Ovenstående eksempler giver et billede af en ny Turistlov, som er ekstremt vidtgående i både krav, opfølgning/monitorering og magtudøvelse, og hvor handlerummet og indflydelsen bliver tildelt Naalakkersuisut i en grad, som er stærkt begrænsende for turismeudviklingen, og som kan misbruges til konkurrenceforvridning, der udfordrer ligebehandlingsprincippet og forbuddet mod diskrimination. Det anbefales, at departementet lader sig inspirere af det internationale retssamfund vedrørende omfanget af loven.

Administrativ byrde for turistaktører

Påstand

Som følge af en upræcis og ikke defineret ansvarsdeling mellem det offentlige, turisten og turistvirksomheden, samt krav om bæredygtighed og en væsentlig udvidelse af sikkerheds- og forsikringsforhold vil 'Turismeloven' medføre uforholdsmæssig administrativ byrde for turistvirksomhederne.

Argument

Eksempler:

§2 stk 3: Hvem skal kontrollere den rejsendes normale opholdssted? Det anbefales, at dette omformuleres, eller der bliver en klar opdeling af ansvaret for opretholdelse af loven.

§5 & §6: I kraft af manglende præcisering i loven kan omfanget af oplysninger og forandringen i krav over tid blive uoverkommeligt at imødekomme.

§8 & §9: Vil alt andet lige skabe en administrativ byrde, da eksisterende virksomhedsstrukturer skal ændres, og dette uden at Turismeloven reelt sikrer, at ejerstrukturen er allokeret i Grønland, da turistvirksomheder i praksis vil kunne omgå dette. Det anbefales, at disse punkter udgår.

§10 & 13: Omfanget af sikkerhedsplanerne og kravet om bæredygtighed er upræcise og ligger op til fortolkning. Det anbefales, at der udarbejdes en vejledning parallelt med lovforslaget, som tager et objektivt standpunkt.

HOTEL SØMA

§11: Et objektivt erstatningsansvar vil pålægge særligt den lille turistaktør uforholdsmæssig store udgifter forbundet med forsikring, administration og ansvarsfraskrivelse. Det anbefales, at man kigger ind i ordlyden af bestemmelsen og i den sammenhæng overvejer at stille krav til turistens eget ansvars- og forsikringsforhold.

Konsekvens

Grundet upræcise krav, ønsket om nationalistiske ejerforhold, manglende vejledninger og et objektivt erstatningskrav vil særligt små og mellemstore turistvirksomheder blive kvalt i administration og dyre forsikringer, ligesom store virksomheder vil skulle bruge unødige ressourcer på at omstrukturere ejerstrukturen. Samlet set vil turistvirksomhederne blive mindre risiko- og investeringsvillige, der vil ske et stop i udenlandske investeringer og produktudbuddet vil blive reduceret.

Konklusion og samlet anbefaling

Efter en grundig gennemgang af forslaget til Turismeloven og en vurdering af dets potentielle konsekvenser for turistvirksomheder som Hotel SØMA, er det klart, at lovforslaget har nogle betydelige udfordringer. Disse udfordringer omfatter manglende klarhed og præcision i kravene, magtforvridning og en uforholdsmæssig administrativ byrde, som samlet set vil reducere investeringslysten og i sidste ende skade turisme- og samfundsudviklingen.

De manglende indretningshensyn og gennemsigtighed i lovforslaget gør det vanskeligt for turistaktører at tilpasse sig og opfylde kravene. Særligt manglen på objektive kriterier for autorisation skaber usikkerhed, handlingslammelse og stopper motivationen for internationale investeringer i Grønland.

Desuden kan lovforslagets vidtgående karakter medføre magtkoncentration hos Naalakkersuisut og selvstyrejede virksomheder, hvilket kan forvride konkurrencen og underminere udviklingen af turismen.

Endelig vil den administrative byrde, især for små og mellemstore turistvirksomheder, være uforholdsmæssig stor. Uklare ansvarsområder, krav om bæredygtighed og sikkerhedsforanstaltninger samt et objektivt erstatningsansvar vil gøre det svært uattraktivt for turistvirksomheder at operere.

Anbefaling

Derfor anbefales det, at lovforslaget revideres for at adressere disse udfordringer. Der bør indføres klare og objektive kriterier for autorisation, som i højere grad afspejler ønsket om styringen af turistvirksomheder, men ikke reducerer den internationale investeringsvillighed i Grønland.

De vidtgående bestemmelser bør omformuleres og magtbeføjelserne hos Naalakkersuisut bør begrænses ved at lave klare og mere permanente retningslinjer, da dette vil reducere magtkoncentration.

HOTEL SØMA

Desuden bør der udarbejdes vejledninger for at hjælpe virksomheder med at opfylde kravene, særligt omkring bæredygtighed og sikkerhed, og der bør tages hensyn til de administrative byrder for små og mellemstore virksomheder.

Vi opfordrer til at der arrangeres et åbent inkluderende debatforum, hvor interessenterne i erhvervet får mulighed for at bidrage konstruktivt i beslutningsprocessen. Hotel SØMA bidrager gerne og ser frem til den fortsatte dialog.

Erik T. Lauridsen
Bestyrelsesformand, Indenlandsk Sømandsmission

Erik Ramballe Hansen
Forretningschef, Hotel SØMA